

pensioenfonds UWV

De Nederlandsche Bank NV
T.a.v. de heer drs. J.A. de Hoog
Postbus 98
1000 AB AMSTERDAM

La Guardiaweg 68-92
1043 DK Amsterdam
Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

1000AB98

Datum
27 oktober 2011
Contactpersoon
J. de Winter
Telefoon
020 687 19 08

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Onderwerp
Nieuw herstelplan

E-mail

Geachte heer De Hoog,

Hierbij ontvangt u het nieuw in te dienen herstelplan voor het pensioenfonds UWV met bijbehorend deterministische herstelsjabloon. Nadat de dekkinggraad van het fonds gedurende 3 kwartalen boven het minimaal vereist eigen vermogen uitkwam, is aan u begin augustus gemeld dat er weer sprake was van een dekkingstekort. Dat is voor het bestuur aanleiding geweest een nieuw herstelplan op te stellen. Hierin wordt duidelijk dat op basis van de huidige beleidskaders en de discretionaire bevoegdheid van het bestuur in 2012 het fonds boven het minimum vereist eigen vermogen (104,3%) uitkomt en in 2017 op het vereist eigen vermogen (113,0%).

Het bestuur maakt hierbij gebruik van haar wettelijke mogelijkheid om na drie kwartalen uit dekkingstekort te zijn geweest, in de hernieuwde situatie van dekkingstekort een nieuw korte termijnherstelplan in te dienen. Voor het lange termijnherstelplan heeft het bestuur wel de nieuwe parameters gehanteerd, maar de periode gehandhaafd op ultimo 2023.

Na de bestuursvergadering van 28 en 29 september 2011 heeft het bestuur de deelnemersraad door middel van een brief gedateerd op 6 oktober 2011 op de hoogte gesteld van de nieuw ontstane situatie. Ook de werkgever is op de hoogte gesteld met een brief gedateerd op 11 oktober 2011.

Na het formuleren van het voorgenomen besluit over het nieuwe herstelplan is het besluit van DNB bekend geworden om pensioenfondsen een termijn van één jaar te bieden om te voldoen aan de eis dat de premie in geval van dekkingstekort dient bij te dragen aan herstel. Het bestuur zal zich nader over deze mogelijkheid beraden bij het te nemen premiebesluit voor 2012, dat in de bestuursvergadering van 28 en 29 november 2011 zal worden genomen. In dat verband behoudt het bestuur zich het recht voor een amendement op dit herstelplan aan u voor te leggen.

In dit onderhavige memo gaan wij in op de door het bestuur opgenomen maatregelen in het herstelplan, de gehanteerde uitgangspunten en de verkregen uitkomsten. Conform de afspraak sturen wij tegelijkertijd met de brief de continuïteitsanalyse aan u toe.

Reacties deelnemersraad en werkgever

Om zorg te dragen dat het bestuur een goede afweging kan maken tussen de verschillende belanghebbenden heeft het bestuur een adviesaanvraag ingediend bij de deelnemersraad. Daarnaast heeft het bestuur de mogelijkheden onderzocht of de werkgever bereid en in staat is om te komen tot een grotere financiële bijdrage dan de afgesproken maximale premiebijdrage zoals in de CAO van de onderneming is vastgelegd.

Uit het overleg met de werkgever is naar voren gekomen dat de premie gedurende het korte termijn herstelplan voor zover nodig gelijk is aan de maximale premiebijdrage van 20%. De werkgever heeft aangegeven geen additioneel financiële middelen beschikbaar te hebben om in geval van verdere verslechtering van de financiële positie een eventuele korting van rechten te kunnen voorkomen.

De deelnemersraad heeft een positief advies uitgebracht.

Opgenomen maatregelen

Maatregel 1: de strategische beleggingsportefeuille zoals vastgelegd in de beleggingsplan 2011 en de risicobeheersingsstrategie DSP blijven ongewijzigd, met dien verstande dat de alternatieve portefeuille in de loop van 2012 nader zal worden ingevuld. Het uitgangspunt daarbij is dat geen risico wordt toegevoegd, tenzij de beweging van de dekkingsgraad daartoe ruimte biedt (DSP-strategie).

Maatregel 2: de premie wordt op 20% gesteld (dit was 19,1% in oude herstelplan)

Maatregel 3: indien de te betalen premie (ex-ante vastgesteld) boven de 20% uitkomt zolang het niveau van het MVEV niet is bereikt zal het bestuur een zodanig gelijke korting toepassen over alle op te bouwen aanspraken dat de te betalen premie op 20% uitkomt. Cao-partijen zouden eventueel kunnen besluiten meer premie ter beschikking te stellen waardoor deze korting kan worden voorkomen. Ten aanzien van de premiestelling 2012 behoudt het bestuur zich het recht voor om binnen de mogelijkheden die onderhavige wet- en regelgeving biedt, nader vast te stellen of de feitelijke premie voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Maatregel 4: zolang het fonds in onderdekking verkeert worden de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen niet geïndexeerd. Het bestuur kan een prorata indexatie verlenen bij een dekkingsgraad tussen 104,3% en het Vereist Eigen Vermogen (VEV) (thans 113%).

Maatregel 5: Het bestuur kan besluiten de premie te verlagen van 20% naar een lager niveau (tenminste kostendekkend) zodra het niveau van het MVEV bereikt is, mits uit een evaluatie blijkt dat bij het toepassen van de pro-rata indexatie (maatregel 4) herstel naar het niveau van het VEV nog steeds mogelijk is. Indien een combinatie van premieverlaging en pro-rata indexatie niet mogelijk is prevaleert de pro-rata indexatie boven het verlagen van premie.

Maatregel 6: indien het herstel tot het niveau van het MVEV niet gehaald wordt treedt het bestuur in overleg met de werkgever over de mogelijkheid dat de werkgever extra middelen in het fonds stort.

Maatregel 7: indien herstel tot het niveau van het MVEV niet gehaald wordt en de werkgever niet bereid is om extra bij te storten, zal het bestuur overgaan tot korten van opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen. Over de wijze waarop de korting wordt toegepast zal advies

gevraagd worden aan de Deelnemersraad. De korting zal niet eerder ingaan dan een jaar na aankondiging.

Het nog bestaande lange termijn herstelplan zal worden ingebed in het nieuwe herstelplan. Daarbij worden dezelfde veronderstellingen gehanteerd als in het nieuwe herstelplan: de nieuwe parameters zoals voorgeschreven door de Minister van SZW en het nieuwe fondsrendement op grond van de in 2010 gewijzigde strategische beleggingsportefeuille (4,9%). De looptijd van het langetermijn herstelplan wordt evenwel niet aangepast en blijft 15 jaren te rekenen vanaf 1 januari 2009.

Omdat het bestuur doordrongen is van de ernst van de financiële situatie, heeft het bestuur besloten om, in afwijking van het vorig ingediende herstelplan, een kortingsmaatregel als onderdeel van het herstelplan op te nemen. Gezien de ernst van de financiële situatie wordt bij onvoldoende herstel in het komende jaar al een eventuele kortingsmaatregel, indien noodzakelijk door te voeren per 1 april 2013, opgenomen en gecommuniceerd met haar deelnemers.

- 1) De hoogte van de korting vast te stellen op basis van het verschil tussen de kritieke grens van 95,3% en de geldende dekkingsgraad per ultimo 2011;
- 2) De korting wordt doorgevoerd per 1 april 2013 indien het fonds per ultimo 2012 onder de kritieke grens zit.
- 3) De hoogte van de daadwerkelijke korting per 1 april 2013 is in beginsel gelijk aan het benodigde verschil in dekkingsgraad om ultimo 2012 op de dan geldende kritieke grens van 98,6% uit te komen.
- 4) De door te voeren korting wordt in gelijke mate verdeeld over alle deelnemers, te weten actieve-, premievrije deelnemers en pensioengerechtigden.
- 5) Voordat een opgenomen kortingsmaatregel van kracht wordt, treedt het bestuur in overleg met de werkgever om door middel van het eventueel verkrijgen van additionele financiële bijdragen de korting te voorkomen.

Oordeel van het bestuur over de continuïteitsanalyse

Hoewel dit herstelplan volgens de deterministische analyse tot het gewenste herstel leidt, sluit het bestuur niet de ogen voor de uitkomsten van de (stochastische) continuïteitsanalyse. De verwachte kostendekkende premie in de komende jaren ligt gemiddeld boven het premieplafond van 20%. Uit de continuïteitsanalyse blijkt ook dat de indexatieambitie niet wordt gehaald.

Dit probleem heeft het bestuur al eerder onderkend. Eind 2010 en in juli 2011 heeft het bestuur aan Cao-partijen gemeld dat de huidige financiële opzet van het fonds niet voldoet. Versterking van de financiële opzet van het fonds kan alleen aan de Cao-tafel tot stand gebracht worden door ambitie, zekerheid en premie weer in een juiste balans te brengen. Het bestuur blijft zich inspannen om te bevorderen dat Cao-partijen hiervan doordrongen zijn en tevens om Cao-partijen bij te staan bij het vinden van een oplossing.

Communicatie

Over de situatie waarin het fonds zich bevindt is de afgelopen maanden informatie gegeven aan belanghebbenden via de website en pensioenkranten. Belanghebbenden worden ook geïnformeerd over dit herstelplan.

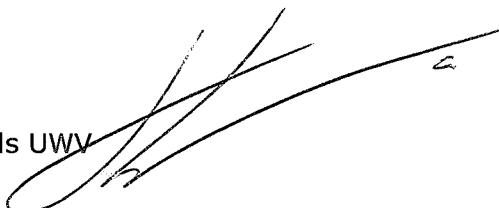
Behoort bij brief van
26 oktober 2011
Ons kenmerk

Paginanummer
4

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens Stichting Pensioenfonds UWV

Mr. Drs. J.J.A. Hylkema
Voorzitter pensioenfonds UWV

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes. The signature is positioned to the right of the typed name and extends across the line of the name.

Bijlagen
-uitgangspunten
-deterministisch sjabloon
-continutiteitsanalyse

Uitgangspunten

Aanvangsdekkingsgraad

Als aanvangsdekkingsgraad is uitgegaan van de dekkingsgraad per ultimo augustus 2011 van 99,7%.

Beleggingsbeleid

Het fonds hanteert voor haar beleggingsbeleid de strategische beleggingsportefeuille zoals vastgelegd in de beleggingsplan 2011 en maakt gebruik van de risicobeheersingsstrategie DSP. De alternatieve portefeuille wordt in de loop van 2012 nader ingevuld, zonder dat hiermee het risico in dit deel van de portefeuille zal worden vergroot. De strategische portefeuille bestaat daardoor voor circa 46,8% uit vastrentende waarden, voor 4,5%-punt inflatiegerelateerde obligaties, voor 15% kredietobligaties (7,5% investment grade credits, 3,0% high credits, 4,5% emerging market bonds), voor 16,7% uit aandelen (12,5%-punt aandelen World mature, 4,2%-punt aandelen Emerging markets) en voor 17% illiquide portefeuille (waarvan 4,0% niet beursgenoteerd onroerend goed, 3,0% infrastructuur, 2,0%-punt grondstoffen, 2,0% goud, 3,0% landbouw en 3,0%-punt sustainability).

Ter afdekking van het renterisico wordt, door middel van nominale renteswaps, strategisch 60% van de rentegevoeligheid van de nominale verplichtingen afgedekt. Het valutarisico voor alle vastrentende waarden is volledig afgedekt en is voor de overige categorieën 50% afgedekt, behalve voor de opkomende markten waar geen valuta-afdekking wordt toegepast.

Economische omgeving en verwachte rendementen

De waarden voor de inflatie en de contractloonmutatie bedragen respectievelijk 2,0% en 3,0% in elk van de toekomstige jaren. Voor een continuïteitsanalyse geldt dat de minimum toegestane prijs- en looninflatie 2,0% respectievelijk 3,0% is.

In overeenstemming met de richtlijnen die u als toezichthouder stelt, wordt voor toekomstige rentecurves uitgegaan van de forward-curves. De forward rente is de door de markt geïmpliceerde verwachting van een rentepunt over een zekere periode. Bij de continuïteitsanalyses van begin 2009 mocht vanaf t=5 de curve van t=4 worden gehanteerd. Voor jaar vijf en verder was de curve gelijk aan de forwardcurve van jaar vier. Bij de analyses in deze continuïteitsanalyse zijn voor de volledige looptijd de analyses uitgevoerd op basis van de forwardcurves en is vanaf jaar vijf en verder de curve niet meer gelijk gehouden aan de forwardcurve van jaar vier. De aannames voor de renteontwikkeling zijn (gemiddeld over 15-jaars periode):

Tabel 1 geeft een overzicht van de gehanteerde renteontwikkeling.

Tabel 1 – Verwachte renteontwikkeling betreffende de ontwikkeling van de swaprente

<i>Renteontwikkeling</i>	<i>Gemiddelde waarde</i>	<i>Std dev renteverandering</i>	<i>Autocorrelatie</i>
1-jaars rente	3,5%	1,0%	0,6%
10-jaars rente	3,7%	0,7%	0,7%

De hierboven weergegeven aannames met betrekking tot de renteontwikkeling betreffen de ontwikkeling van de swaprente (voor de waardering van de verplichtingen). De swapcurve wordt verondersteld mee te bewegen met de nominale staatscurve (gebruikt voor de waardering van de

vastrentende waarde portefeuille). Hierbij wordt aangenomen dat op de lange termijn de swaprente gemiddeld een risico-opslag van 0,1 procentpunt ten opzichte van de staatsrente bevat. De aannames vallen binnen de door het Ministerie van SZW gestelde grenzen.

Tabel 2 geeft een overzicht van de gehanteerde rendementen. Het gehanteerde rendement voor het deterministische dekkingsgraadsjabloon bedraagt 4,9%.

Tabel 2 – Verwacht, lange termijn meetkundig rendement versus wettelijke parameters (in %)

	<i>Rekenkundig rendement</i>	<i>Standaard deviatie</i>	<i>Autocorrelatie</i>
Fixed income	3,5%	9,3%	-0,21
Equity mature	7,6%	17,4%	-0,07
Equity EMM	10,9%	28,9%	-0,12
Non-govie bonds	5,3%	9,5%	-0,06
Illiquid portfolio	7,2%	12,9%	-0,05

Premiebeleid

Uitgangspunt voor de vaststelling van de premie is een dynamisch premiemechanisme. De premie die hieruit voortvloeit, is vastgesteld op 19,1% van de loonsom. In het geval dat de kostendeckende premie groter is dan deze 19,1% wordt de premie verhoogd tot een maximum van 20%. Hiermee blijft de feitelijke premie dus in de bandbreedte tussen 19,1% en 20%. De feitelijke premie wordt niet verder bijgestuurd door middel van herstellpremies of premiekortingen. Onderdeel van het herstelplan is dat de premie de maximale 20% bedraagt zolang de dekkingsgraad kleiner is dan het minimum vereist eigen vermogen.

Populatieontwikkeling

Het aantal actieve deelnemers wordt naar de toekomst verondersteld te krimpen met 30% in de komende 5 jaar. Daarna wordt een constant verloop verondersteld.

De overige uitgangspunten zijn conform de grondslagen van het pensioenfonds, zoals onder andere beschreven in de ABTN. De uitgangspunten staan meer gedetailleerd beschreven in de continuïteitsanalyse.

Overig

Voor de verwachte sterfte wordt uitgegaan van de sterfteprognosetafel 2010-2060 van het Actuarieel Genootschap (AG), met daarbovenop de ervaringssterfte van het Centrum voor Verzekeringstatistiek (CVS).

Deterministische analyse

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat de analyses zijn uitgevoerd op basis van een deterministische analyse (één scenario), omdat de in te leveren herstelplannen op basis van een deterministische doorrekening dienen plaats te vinden.

Uitkomsten

In onderstaande tabel 3 wordt de ontwikkeling van de dekkingsgraad getoond. Bij de verklaring van de mutatie van de dekkingsgraad wordt aangesloten bij het format die u als Toezichthouder hiertoe voorschrijft bij herstelplannen. Hierbij worden de volgende mutatiefactoren onderscheiden:

- premie: indien de premie-inkomsten gedeeld door de toename van de onvoorwaardelijke verplichtingen (nieuwe opbouw e.d.) gelijk is aan de dekkingsgraad blijft de dekkingsgraad constant. Over de gehele horizon is de impact van de premie licht negatief. Het fonds hanteert een nagenoeg vaste premie welke niet gevoelig is voor ontwikkelingen in de rente.
- uitkeringen: bij een uitkering blijft het eigen vermogen achter in het fonds, wat gunstig is voor de dekkingsgraad (bij een dekkingsgraad > 100%). Naarmate het herstel van de dekkingsgraad gestalte krijgt, neemt het positieve effect van deze kolom toe.
- indexatie (ook wel toeslagverlening genoemd): dit doet de dekkingsgraad dalen. Het betreft hier de impact van de voorwaardelijke indexatie. In de kolom Indexering (M3) is goed te zien dat het toeslagenbeleid wordt ingezet als sturingsmiddel om het herstel van de solvabiliteitspositie van het fonds niet in de weg te staan.
- rentemutatie: verandering van de VPV door wijziging van de rentetermijnstructuur. Tot en met 2025 ontwikkelt de rentetermijnstructuur zich conform de forward rentes. Direct gevolg van deze aanpak is dat geen rente-effect waarneembaar is.
- rendement: de VPV stijgt onder andere met de "benodigde interest", welke gelijk is aan de 1-jaars forwardrente. Indien het pensioenfondsrendement hoger is dan deze benodigde interest (overrendement) stijgt de dekkingsgraad. De lage stand van de 1-jaars rente in de eerste jaren zorgt voor een relatief sterk positief effect van overrendement. Binnen een aantal jaar is de korte rente echter gestegen tot een lange termijn stabiel niveau waardoor het totale effect van de overrendement kolom beperkt wordt.
- overig: deze kolom geeft effecten weer die niet kunnen worden verklaard door één der voorgaande kolommen. Voorbeelden van dergelijke effecten zijn kruiseffecten, actuariael resultaat, afkoop, en waardeoverdracht.

Tabel 3 – Oorzaak mutaties dekkingsgraad bij aanvangsdekkingsgraad 99,7% per ultimo augustus 2011 (in procentpunt)

Jaar	Δ DG (oorzaken voor mutaties van de dekkingsgraad)							DG Ultimo				
	DG primo	Premie	Uitkering	Indexatie	Rente	Overrendement	Overig		Premie	Indexatie Act	NA	Rendement
	%	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt	Δ%-punt		%	%	%	%
2011	99,7	0,4	0,0	0,0	0,0	3,2	0,2	103,6	20,0	0,0	0,0	4,9
2012	103,6	0,2	0,1	0,0	0,0	3,4	0,1	107,4	20,0	0,0	0,0	4,9
2013	107,4	0,1	0,2	-0,6	0,0	3,0	0,2	110,3	20,0	0,6	0,4	4,9
2014	110,3	-0,1	0,3	-1,3	0,0	2,4	0,1	111,8	20,0	1,4	0,9	4,9
2015	111,8	-0,1	0,3	-1,3	0,0	1,9	0,1	112,8	20,0	1,5	0,9	4,9
2016	112,8	-0,2	0,4	-1,6	0,0	1,6	-0,1	112,9	20,0	1,8	1,2	4,9
2017	112,9	-0,2	0,4	-1,7	0,0	1,4	0,0	113,0	20,0	1,9	1,2	4,9
2018	113,0	-0,1	0,4	-1,6	0,0	1,3	-0,1	113,0	20,0	1,8	1,1	4,9
2019	113,0	-0,1	0,5	-1,4	0,0	1,2	-0,1	113,0	20,0	1,7	1,0	4,9
2020	113,0	-0,2	0,5	-1,3	0,0	1,1	-0,1	113,0	20,0	1,6	0,9	4,9
2021	113,0	-0,2	0,5	-1,1	0,0	0,8	-0,1	113,0	20,0	1,3	0,7	4,9
2022	113,0	-0,2	0,5	-1,1	0,0	0,8	0,0	113,0	20,0	1,3	0,8	4,9
2023	113,0	-0,1	0,5	-1,0	0,0	0,8	-0,1	113,0	20,0	1,2	0,7	4,9
2024	113,0	-0,2	0,5	-1,1	0,0	0,8	-0,1	113,0	20,0	1,3	0,8	4,9
2025	113,0	-0,1	0,5	-1,2	0,0	0,8	0,0	113,0	20,0	1,4	0,9	4,9

Toelichting bij tabel

Algemeen

De regel 2011 geeft de geschatte ontwikkeling van de dekkingsgraad tussen september 2011 en ultimo augustus 2012. De verklarende waarden zijn overgenomen conform de invulling in Eline K501. De post overig wordt voornamelijk verklaard door de kruiseffecten. Daarnaast volgt uit het ingediende herstelplan dat er voldoende herstelkracht aanwezig is, waardoor niet op voorhand al een kortingsmaatregel opgenomen hoeft te worden. Zoals eerder aangegeven wordt echter al wel met de deelnemers gecommuniceerd dat bij een tegenvallend herstel een mogelijke korting per 1 april 2013 aan de orde kan zijn.

Premie

De premie zorgt de eerste jaren voor een positieve bijdrage aan de dekkingsgraad. Op termijn ligt het effect rond nul en iets daaronder.

Uitkering

Bij een uitkering blijft het eigen vermogen achter in het fonds, wat gunstig is voor de dekkingsgraad (bij een dekkingsgraad > 100%). Dit positieve effect neemt in de loop der tijd toe en blijft, doordat de dekkingsgraad op 113% blijft liggen, vanaf 2018 gelijk.

Indexatie

Door het toekennen van indexatie (toeslagverlening) daalt de dekkingsgraad. Het bestuur hanteert hierbij de bevoegdheid om af te wijken van de feitelijke toeslagstaffel. De feitelijk toe te kennen toeslag wordt gebaseerd op de maximale ruimte die het fonds heeft om ervoor te zorgen dat de dekkingsgraad gehandhaafd blijft op 113%.

Rente

Bij de analyses is verondersteld dat de rentetermijnstructuur de forwardcurves volgt zoals die uit de aanvangsrentecurve kunnen worden afgeleid. Dit zorgt ervoor dat de markrente gemiddeld genomen niet voor mutaties in de dekkingsgraad zorgt.

Overrendement

Bij de huidige strategische beleggingsportefeuille is het verwachte beleggingsrendement (4,9%) hoger dan de jaarlijkse oprenting van de pensioenverplichtingen. Dit heeft een positief effect op de dekkingsgraad (kolom "overrendement"). Het overrendement is de eerste jaren hoger dan de jaren erna. De reden is gelegen in het feit dat het overrendement overeenkomt met het rendement ten opzichte van de 1-jaarsrente. De 1-jaarsrente is bij aanvang ruim 1,5%, maar stijgt op termijn tot circa 4%.

Conclusies met betrekking tot uitkomsten

- De dekkingsgraad is ultimo augustus 2013 tot boven het minimaal vereist eigen vermogen gestegen
- De dekkingsgraad is ultimo augustus 2018 gelijk aan het vereist eigen vermogen en blijft op dat niveau.

Voor meer details verwijzen wij u naar de uitgevoerde continuïteitsanalyse die wij, zoals eerder aangegeven, als bijlage bij deze brief aan u hebben toegestuurd.